

Van: Natuurpunt <noreply.natuurpunt@modulas.be>

Aan: veerle.solia@amsab.be

Datum: 04/09/2010 02:57 PM

Onderwerp: Vlinder.flits

Vlinder.flits

8 april 2010

- [Al vlinders in je tuin?](#)
- [Zoek je dit jaar ook mee naar Rode Lijst soorten?](#)
- [Geslaagde vlinderstudiedag](#)
- [2010, een goed mottenjaar !](#)
- [Gewone soorten niet langer gewoon](#)
- [Vorming rond vlinders](#)

Al vlinders in je tuin?

De eerste lentedagen hebben heel wat dagvlinders wakker gemaakt. Vooral adult-overwinteraars zoals Gehakkelde aurelia, Dagpauwoog, Citroenvlinder en ook opnieuw verschillende Kleine vossen werden al gemeld. Maar ook de eerste eerste pop-overwinteraars zijn al actief zoals Groot en Klein koolwitje, Boomblauwtje en hier en daar al een Oranjetipje. Er blijken zelfs enkele Distelvlinders succesvol te hebben overwinterd! Tijd dus om je paswoord voor **Vlinder mee!** nog eens op te zoeken en de vlinders in je tuin te melden. In je persoonlijke fiche kan je eenvoudig lijstjes per maand bijhouden en vergelijken met vorige jaren. Het verslag van het vlindertelweekend van 2009 heeft enige vertraging opgelopen, maar je mag dat dit voorjaar nog verwachten. Waarnemingen van buiten je tuin of van bijzonderheden in je tuin, kan je natuurlijk ook steeds melden op www.waarnemingen.be.

Zoek je dit jaar ook mee naar Rode Lijst soorten?

Met het oog op de publicatie van een **nieuwe atlas van de dagvlinders** in 2011, wil de Vlinderwerkgroep in 2010 nog zoveel mogelijk actuele informatie verzamelen over de toestand en de verspreiding van onze dagvlinders.

Het Atlashokken project werd vorig jaar afgesloten, dit jaar roepen we op om extra aandacht te hebben voor de **dagvlinders van de Rode Lijst**. Het overzicht hiervan vind je op de **website van het INBO**. Van alle soorten in de twee eerste kolommen willen we weten hoe de toestand is in 2010. Dat kunnen nieuwe vindplaatsen zijn, maar ook van gekende populaties is het nuttig om te gaan kijken of de soort er nog aanwezig is. Als hulpmiddel maakten we **voorlopige verspreidingskaarten** op basis van alle waarnemingen in www.waarnemingen.be en de vlinderdatabank. Je kan deze kaarten **hier** downloaden (opgelet, groot bestand).

Door alle waarnemingen zo precies mogelijk op www.waarnemingen.be in te vullen, krijgen we ook een zicht op de ruimtelijke omvang van de populaties. Vanaf mei voorzien we ook een module om **afwezigheden** te kunnen rapporteren.

Via de vlinder.flits zullen we telkens het begin van het vliegseizoen aankondigen. De eerste **Kleine parelmoervlinder** werd reeds gezien in Herentals en de eerste **Groentjes** in Maasmechelen. Op de **vliegtijdenkalender van De Vlinderstichting** vind je een goed overzicht van de dagvlinders die je de komende weken kan verwachten.

Geslaagde vlinderstudiedag

Op zaterdag 13 maart zakten meer dan 130 vlinderliefhebbers af naar Mechelen voor de tweejaarlijkse vlindercontactdag voor een reeks heel uiteenlopende voordrachten. Dirk Maes maakte een inschatting van de mogelijke effecten van klimaatsverandering op dagvlinders. Marc Herremans rapporteerde over het dulle vlinderjaar 2009 met cijfers uit de tuinvlindertellingen, nachtvlindergegevens en losse waarnemingen uit www.waarnemingen.be. Wim Veraghtert toonde d.m.v. de eerste cijfers uit het nachtvlindermeetnet dat verschillen in nachtvlinderdiversiteit gerelateerd zijn aan landgebruik. Chris van Swaay stelde in primeur de nieuwe Europese Rode Lijst voor, met een trieste conclusie: een derde van de Europese dagvlinders gaat achteruit. Tijdens de middagpauze was er een workshop over de lopende sleedoornpageprojecten waaruit bleek dat de Sleedoornpag meer verspreid voorkomt in Vlaams-Brabant dan gedacht. Maar in het noordwesten en zuidoosten blijkt de soort zich niet (meer) te handhaven.

In de namiddag werd een stand van zaken gegeven van de vlinderatlas. In 2010 ligt de

focus op het verzamelen van gegevens over de soorten van de Rode Lijst (zie hoger). Wouter Vanreusel, Bart Hoelbeek en Hans Jochems brachten elk een enthousiasmerend verhaal over positieve acties rond soorten van de Rode Lijst. Uit deze praatjes bleek de enorme diversiteit aan samenwerkingsverbanden om de zorgwekkende toestand van heel wat vlinderpopulaties te keren. Een initiatiefnemer die de zaak sterk behartigd, blijkt vaak cruciaal om op het terrein het verschil te maken. Annette van Berkel stelde haar wondermooie nieuwe DVD over dagvlinders voor en tijdens de korte mededelingen werd o.a. de gloednieuwe Brusselse dagvlinderatlas en het project '1 miljoen vlinders' voorgesteld.

De dagvoorzitter sloot de succesvolle vlindercontactdag af met een woord van dank aan alle sprekers en aanwezigen en deed een oproep aan de beleidsverantwoordelijken om tijdens dit biodiversiteitsjaar daadwerkelijke stappen te ondernemen om de achteruitgang van onze vlinderfauna een halt toe te roepen.

Meer info bij [Wouter Vanreusel](#)

2010, een goed mottenjaar !

Hoewel het jaar nog niet ver gevorderd is, is nu al duidelijk dat voor het merendeel van de voorjaarssoorten onder de macro-nachtvinders 2010 een erg goed jaar is. Van sommige soorten, zoals de Kleine voorjaarsuil, werden op verschillende locaties meer dan 500 exemplaren op één nacht waargenomen met een nachtvlinderaval. Ook van de Dubbelstipvoorjaarsuil werden ongeziene aantallen gemeld (op smear). Intussen staan de wilgen in bloei en zal smear minder vlinders aantrekken dan enkele weken geleden. De laatste weken hebben meer nachtvlinderliefhebbers de weg naar waarnemingen.be gevonden en meldden 7 nieuwe deelnemers zich aan voor het meetnet.

De spectaculairste vondst tot nu toe was de Houtkleurige vlinder in Lichtaart, die na 1995 niet meer in België en na 1972 niet meer in de provincie Antwerpen was aangetroffen.

Meer info bij wim.veraghtert@natuurpunt.be.

Houtkleurige vlinder - foto: Maarten Jacobs

Gewone soorten niet langer gewoon

In het maart-nummer van Natuur.focus dat deze week in de bus valt, rapporteren Hans Van Dyck en Dirk Maes over 16 jaar monitoring-gegevens. Ze onderzochten veranderingen in talrijkheid en verspreiding van 20 'gewone' soorten, iets wat met klassiek verspreidingsonderzoek op basis van kaarttrasters over het hoofd kan worden gezien. Het totale aantal dagvlinders op de monitoringroutes lag in 2007 30% lager dan in het begin van de jaren negentig. Een aantal soorten zoals Oranjetipje, Gehakkelde eureka en Bont zandoogje doen het dan wel wat beter, voor de meeste voorheen algemene soorten is de trend negatief. De studie toont ook aan dat de achteruitgang het sterkst is in stedelijk- en landbouwgebied, en verrassend, ook in bossen.

Verder in het tijdschrift vind je ook een bespreking van een aantal nieuwe vlinderboeken en enkel volledig hernieuwde uitgaves van vlindergidsen. Nog niet geabonneerd op natuur.focus? Dat kan [hier](#).

Vorming rond vlinders

Heel wat Natuurpuntafdelingen en -werkgroepen organiseren cursussen over vlinders en andere insecten, vaak in samenwerking met Natuurpunt Educatie, zowel voor beginners als gevorderden. In de activiteitenkalender op de website van Natuurpunt kun je snuisteren in het cursusaanbod. Hierbij enkele voorbeelden voor de volgende maanden:

- Cursus Dagvlinders, **Wijnegem, start op 5 mei.**
- Cursus Nachtvinders, **Neerpelt, start op 20 mei.**
- Cursus Dagvlinders, **Hallaar, start op 11 juni.**
- Cursus Dagvlinders, **Dworp, start op 15 juli.**

Wil je zelf een cursus inrichten, neem dan contact op met tineke.thys@natuurpunt.be

Wil je deze nieuwsbrief niet meer ontvangen ? Klik dan [hier](#).

Heb je opmerkingen of vragen? Mail dan naar vlinders@natuurpunt.be.